

Euroguidance Sweden

Enkät riktad till svenska studie- och
yrkesvägledare

Bakgrund, resultat och slutsatser
2006

Webbaserad enkätundersökning om Euroguidance Sweden riktad till svenska studie- och yrkesvägledare

Bakgrund

Euroguidance Sweden har till uppgift att uppmuntra till mobilitet i Europa. Resurscentret är ett stöd för vägledare i deras arbete med internationella frågor och informerar också om vägen till internationell erfarenhet för vägledarna själva. Euroguidance Sweden ingår i ett europeiskt nätverk tillsammans med ett femtiotal Euroguidancekontor i 32 länder. Genom kommunikation och samarbete mellan länderna i nätverket läggs grunden till de tjänster som Euroguidance Sweden erbjuder. Information om utbildningar på en mängd nivåer samt om vilka vägar det finns till praktik och arbete, gör att vägledare i olika länder kan hålla sig uppdaterade om möjligheter i Europa.

På Euroguidance Swedens webbsida www.programkontoret.se/euroguidance kan man läsa om aktuella händelser på det internationella vägledningsområdet och se exempel på internationella vägledningsprojekt. Det går också att få hjälp med komplicerade frågor om studier, yrkesutbildning eller praktik i andra länder, genom att skicka frågan till euroguidance.sweden@programkontoret.se. På Euroguidance nätverkets hemsida hittar man bl a kontaktinformation till de övriga Euroguidance centren i Europa: www.euroguidance.net.

Euroguidance Sweden är placerat på Internationella programkontoret – en myndighet som stödjer skolor, universitet, företag, organisationer och enskilda individer att delta i internationellt samarbete. Flera svenska vägledare talar idag om en ökad efterfrågan på information om internationella möjligheter. Inom EU tillskrivs studie- och yrkesvägledning en allt viktigare position inom både utbildning och arbetsmarknad, då vägledning kan bidra till en ökad mobilitet och till det livslånga lärandet.

I Sverige har Euroguidance Sweden sakta men säkert blivit allt mer etablerat bland svenska vägledare. Det finns dock inget enhetligt svenskt vägledarkollektiv, vilket gör det till en utmaning för centret att nå ut till alla. Ett bra sätt för ett litet center med små resurser är att använda informationskanaler som kan nå många samtidigt. Webbsidor och webbpublikationer är bra redskap och 2004 lade Euroguidance ut en webbaserad enkät med frågor till vägledare om deras behov av information och tjänster på det internationella området. Den gången visade enkätsvaren att svenska vägledare hade stora behov av mer information om framför allt utlandsstudier och Euroguidance drog slutsatsen att den information och den frågeservice för vägledare som centret erbjuder också motsvarar vägledarnas behov.

Ett syfte med enkäten var att få input till Euroguidance verksamhet från yrkesverksamma vägledare samt att utvärdera den verksamhet som bedrivs. Därför gick Euroguidance Sweden ut med en ny och mer omfattande enkät till svenska vägledare våren 2006. Målet är att genomföra en liknande enkätundersökning vartannat år. Svaren på 2006 års enkät redovisas i det följande.

Resultat

Totalt antal svarande: 119 personer

I enkäten har de olika frågorna fått olika antal svar. Detta beror på att alla frågor inte vänder sig till samtliga svarande. Vid de frågor som riktas till samtliga har som mest 118 personer svarat. De procentsatser som redovisas nedan är beräknade på grundval av det totala antalet svar på respektive fråga. I samtliga stapeldiagram redovisas resultatet från de olika frågorna i procent. På tio frågor har det funnits möjlighet till öppna svarsalternativ vilket har utnyttjats i högre grad än i 2004 års enkät. På flera av frågorna har man kunnat välja flera alternativ. Under den sista frågan, "övriga synpunkter", har det inkommit tolv svar vilket är en minskning med elva svar mot 2004. Här bör dock beaktas att den förra enkäten endast bestod av nio frågor totalt mot nuvarande 19 frågor.

Tabellen nedan visar fördelningen av antal svar på de olika frågorna:

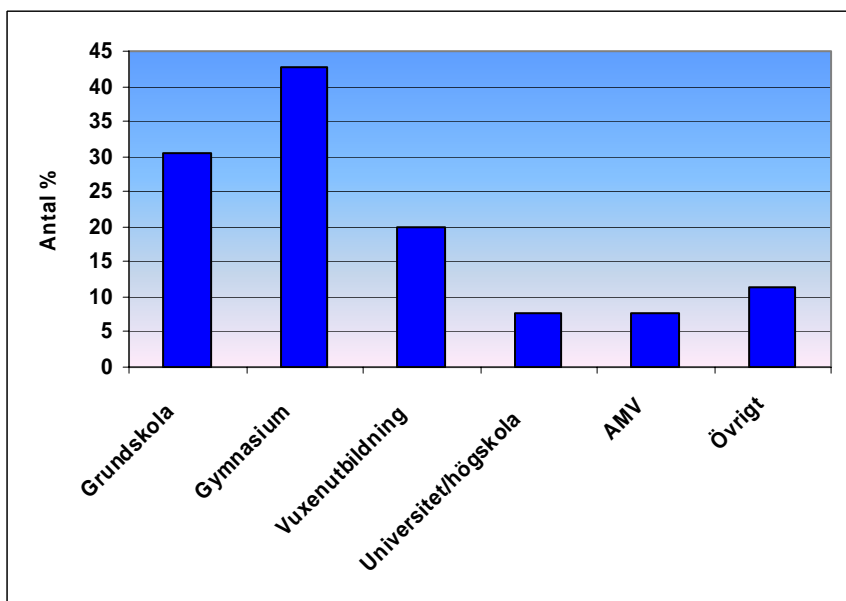
Fråga nr:

1	2	3	4	5	6	7
118	82	83	40	60	116	93
8	9	10	11	12	13	14
110	92	116	116	60	115	114
15	16	17	18	19		
113	60	115	115	13		

Fråga 18

För att läsaren skall ha en uppfattning om vems röst som talar i enkätsvaren nedan redovisas inledningsvis fråga 18, som gäller vägledarnas verksamhetsområde. Liksom i den enkätundersökning som Euroguidance Sweden genomförde 2004 täcker enkätens respondenter i stort sett in vägledare inom alla verksamhetsgrenar. Det är förstås väldigt positivt för enkätresultatet då både större och mindre områden finns representerade, vilket ger ett mer entydigt resultat.

Jag är vägledare inom:

Majoriteten av dem som svarat på undersökningen arbetar inom gymnasieskolan, därefter finns en stor grupp inom grundskolan och 20 % jobbar inom vuxenutbildning. Universitet och högskola samt AMV har ett lika stort deltagande i enkäten, nämligen 7,8 % vardera. Även mindre områden som privat sektor, SyoGuiden, socialförvaltning, folkhögskola med flera är representerade. Dessa

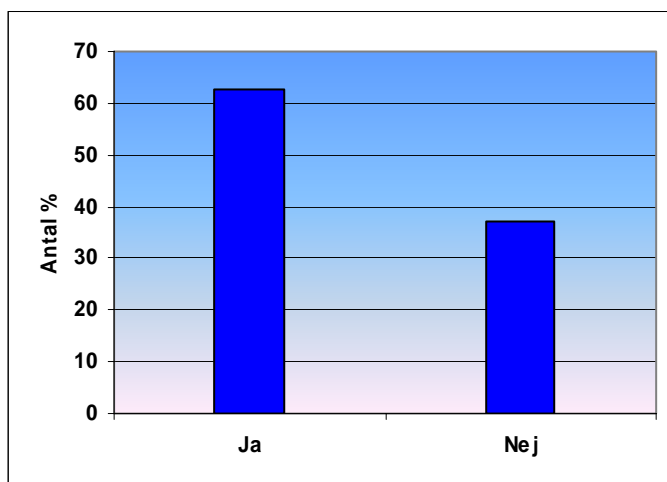
alternativ har angetts av 13 personer som alltså inte räknar sig till de verksamhetsområden som angavs i svarsalternativen. Så här ser denna lista ut i sin helhet:

- Ungdomsorganisation
- Samordnare
- SyoGuiden
- Privat
- Arbetsmarknad och socialförvaltning
- Folkhögskola
- Socialförvaltningen
- Drop in vägledningscentrum
- Folkhögskola
- EURES rådgivare
- Kommunal verksamhet
- Barnstadiet
- Eget företag

Fråga 1

Jag känner till Euroguidance Sweden, nationellt resurscentrum för vägledning sedan tidigare.

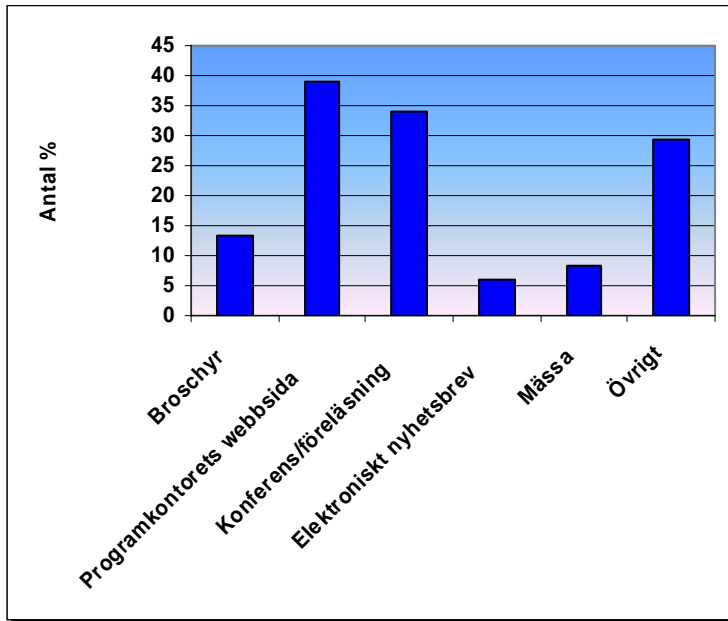
Av dem som besvarat enkäten känner 62,7 % till Euroguidance Sweden sedan tidigare medan 37,3 % inte kände till centret. Det är positivt att majoriteten känner till Euroguidance Sweden och att denna siffra är något högre än 2004. Fortfarande är det dock en ganska stor andel av vägledarna som inte känner till att centret finns.

Fråga 2

Jag fick höra talas om Euroguidance Sweden genom:

Av dem som känner till Euroguidance Sweden har den största andelen fått höra talas om centret via Programkontorets hemsida. Konferenser och föreläsningar var också ett vanligt sätt att få reda på att det finns. Det tredje vanligaste sättet att höra talas om centret var på andra sätt än de som angavs i svarsalternativen. Under "övrigt" har 24 respondenter gett egna svar vilka redovisas i rutan till höger:

Källa	Antal
Syoguiden	8
Internet	4
Kollegor	4
Sveriges vägledarförening	2
SYV-utbildningen	2
Vänner och familj	2
AMS	1
Deltog i Estiaprojektet	1

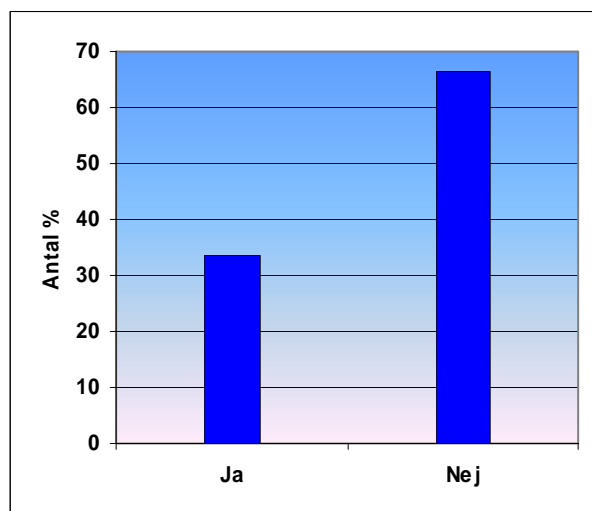
Här framgår tydligt att den satsning Euroguidance gjort på annonsering och information i Syoguiden på Internet (www.syoquiden.com) har gett utdelning. Det betyder att Internet som informationskanal dominerar både i de fasta och de öppna svarsalternativen. Slutligen kan man konstatera att endast ett fåtal fått information via broschyrer, mässor och/eller genom programkontorets elektroniska nyhetsbrev.

Fråga 3

Jag har haft kontakt med Euroguidance Sweden.

Det är endast 33,7% som svarat att de haft kontakt med Euroguidance Sweden. Det betyder att av 74 personer som sade sig känna till centret sedan tidigare, är det bara 28 personer som faktiskt har tagit kontakt.

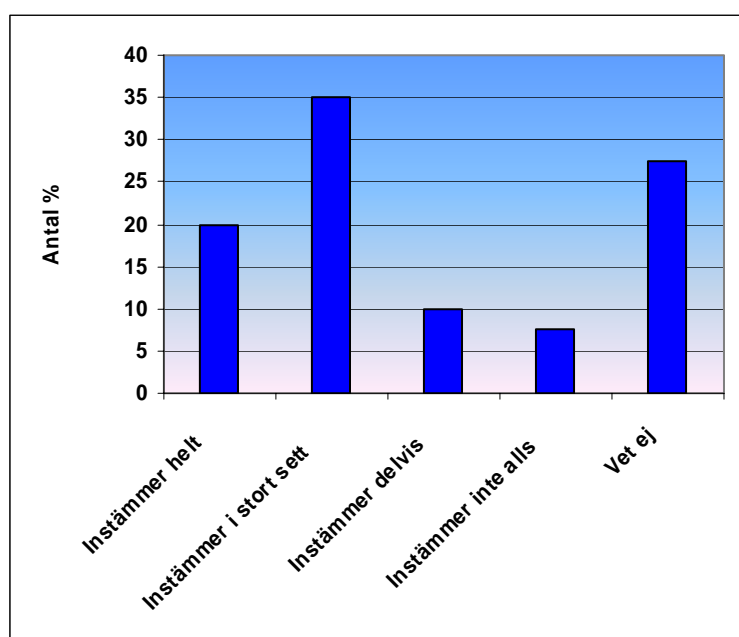
Det kan förstås finnas olika orsaker till att relativt få väljer att ta kontakt.

Ytterligare marknadsföring av Euroguidance Swedens tjänster och service kan behövas för att fler ska ta steget. Det kan även vara så att det är relativt få som dagligen kommer i kontakt med internationella frågor i sitt arbete som vägledare, vilket förklarar att man känner till centret men inte har behov av att utnyttja dess tjänster så ofta. Antalet personer som haft kontakt med Euroguidance Sweden har emellertid fördubblats sedan år 2004, vilket är en positiv utveckling som stämmer väl överens med centrets egen upplevelse av att allt fler frågor kommer in från yrkesverksamma vägledare.

Fråga 4

Jag fick bra hjälp och information från Euroguidance Sweden.

Märkligt nog är det många fler som svarar på denna fråga än som säger sig ha haft kontakt med Euroguidance Sweden. Detta förklarar sannolikt att så många som 27,5 % av respondenterna svarat "Vet ej" – har man inte haft någon kontakt med Euroguidance så är det naturligtvis svårt att svara på om hjälpen man aldrig fått var bra. En annan förklaring kan vara att man besökt t ex webbplatsen mest av intresse och inte haft något specifikt ärende. Om man tittar på antalet svar för de övriga alternativen så

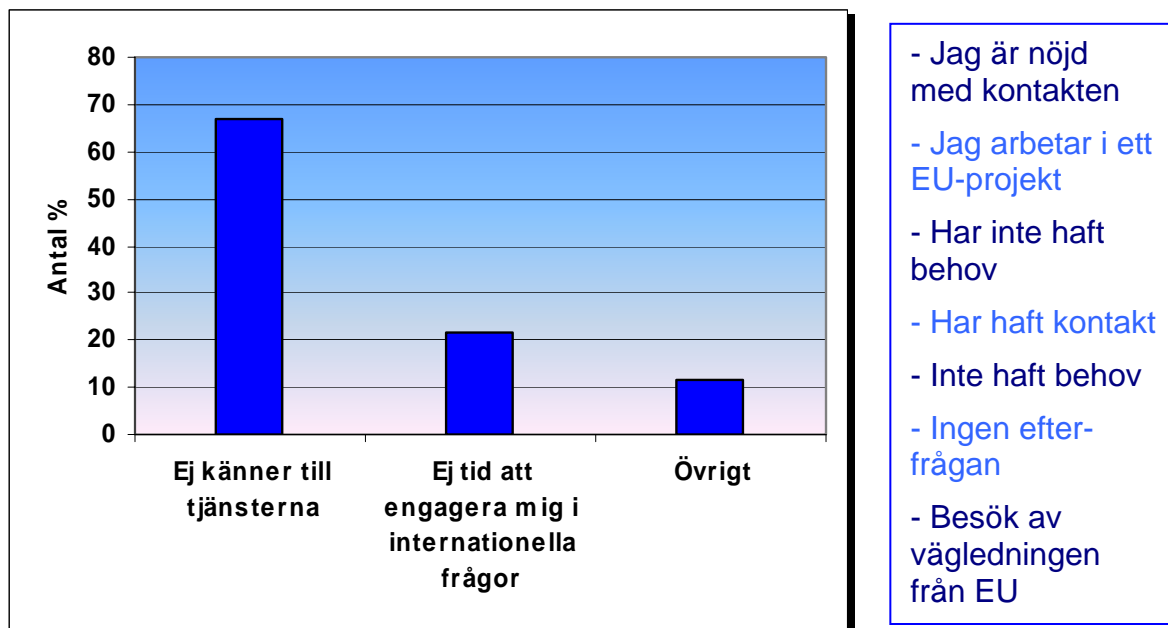
stämmer de överens med antalet respondenter som har varit i kontakt med Euroguidance Sweden. Nästan alla (26) av dessa instämmer helt eller delvis i att de fått bra hjälp och stöd från centret medan 3 personer inte instämmer alls. En förklaring till att dessa personer inte känner att de fått bra hjälp från centret kan t ex vara att de inte ansett den information de fått som tillräcklig eller relevant. Det kan även vara så att de har sökt information eller tjänster som Euroguidance Sweden inte kan erbjuda och blivit besvikna.

Fråga 5

Jag har inte haft kontakt med Euroguidance Sweden eftersom:

Den största anledningen till att respondenterna inte haft kontakt med Euroguidance Sweden är att de inte känner till vad de kan få hjälp med. Den därefter vanligaste förklaringen som presenteras i undersökningen är att man inte hinner engagera sig i internationella frågor i sitt arbete. Glädjande nog har ingen svarat att de anser att centret erbjuder fel sorts tjänster.

Sju personer har valt att ge egna svar på frågan. Dessa redovisas i rutan till höger:

Här uppger några att de inte tycker sig ha behov av Euroguidance tjänster. Detta förefaller litet märkligt med tanke på att de svarande under fråga 6 och 7 uttrycker en rad behov av både information och tjänster, men en förklaring kan vara att många väljer bort internationella frågor i sitt arbete för att man inte tycker att man behärskar dem.

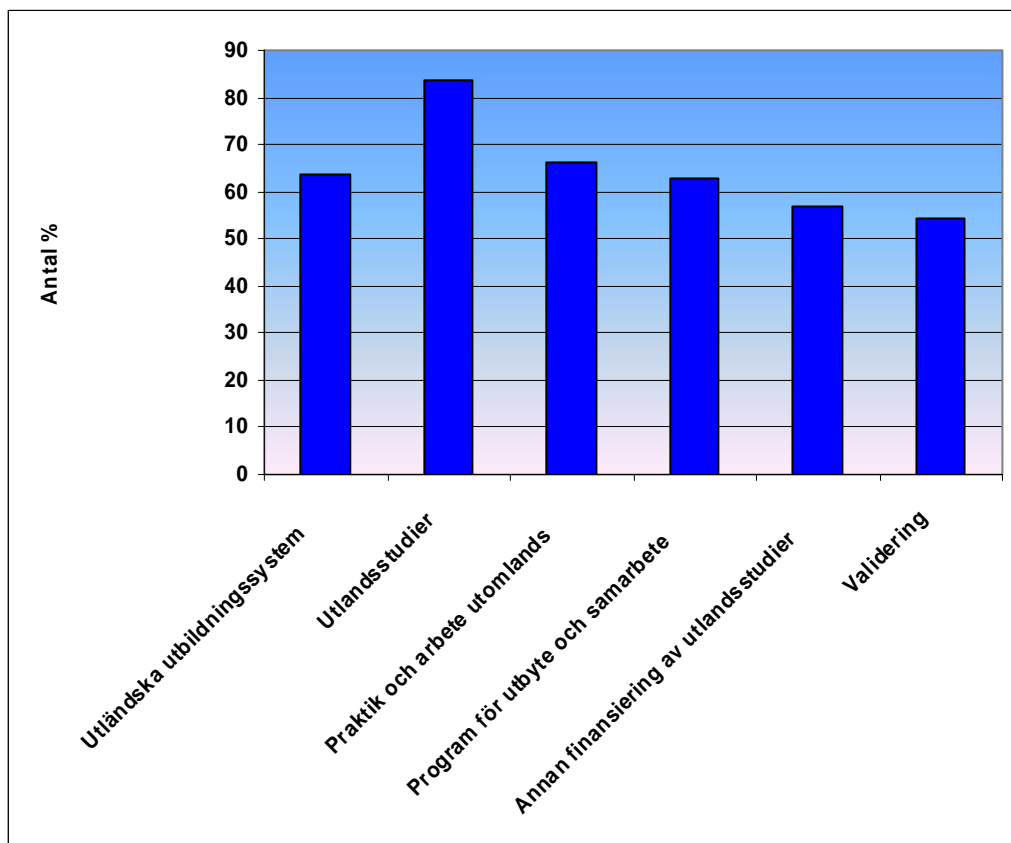
En slutsats för centrets del är att fler behöver få information om Euroguidance Swedens tjänster så att ett ökat antal vägledare kan använda sig av dessa. Så länge man som vägledare inte har tid att engagera sig i internationella frågor är dock svårt att öka aktivitetsgraden. Här skulle övergripande mål för verksamheten kunna ha en betydelse. Studie- och yrkesvägledning är en självklar, om än inte alltid så framträdande, del av verksamheten både inom skola, högskola och på arbetsförmedling och följer därmed de allmänna riktlinjer, inklusive mål för internationalisering, som finns uppsatta för respektive verksamhetsområde. Det finns dock idag inga skrivelser, förordningar eller direktiv som uttryckligen kopplar ihop vägledning med ett internationellt perspektiv.

Fråga 6

När det gäller mobilitet och andra internationella frågor har jag behov av följande typ av information i mitt arbete:

Det som allra flest svarande känner behov av i sitt arbete är information om vägen till studier i ett annat land. Detta område dominerade även i 2004 års enkät. Vägen till praktik och arbete är också områden som de svarande känner stort behov av att få mer information om. Även utbildningssystem i andra länder ses som relevant när det gäller mobilitet och andra internationella frågor.

De områden som fått något färre röster är "internationella program för utbyte och samarbete" samt "annan finansiering av utlandsstudier" och "tillgodoräknande och validering av utländska studiemeriter". Varje område har dock valts av över hälften av de svarande, varför alla områden måste betraktas som väsentliga i vägledarnas arbete med internationella frågor.

Man kan alltså konstatera att de svarande är intresserade av en bred information kring internationella frågor och mobilitet. Ingen av respondenterna har använt sig av möjligheten att ge ett eget svar vilket får tolkas som att de givna svarsalternativen täcker in de aktuella kompetensbehoven på ett bra sätt.

Fråga 7

Ange det område från fråga 6 som du tycker är viktigast:

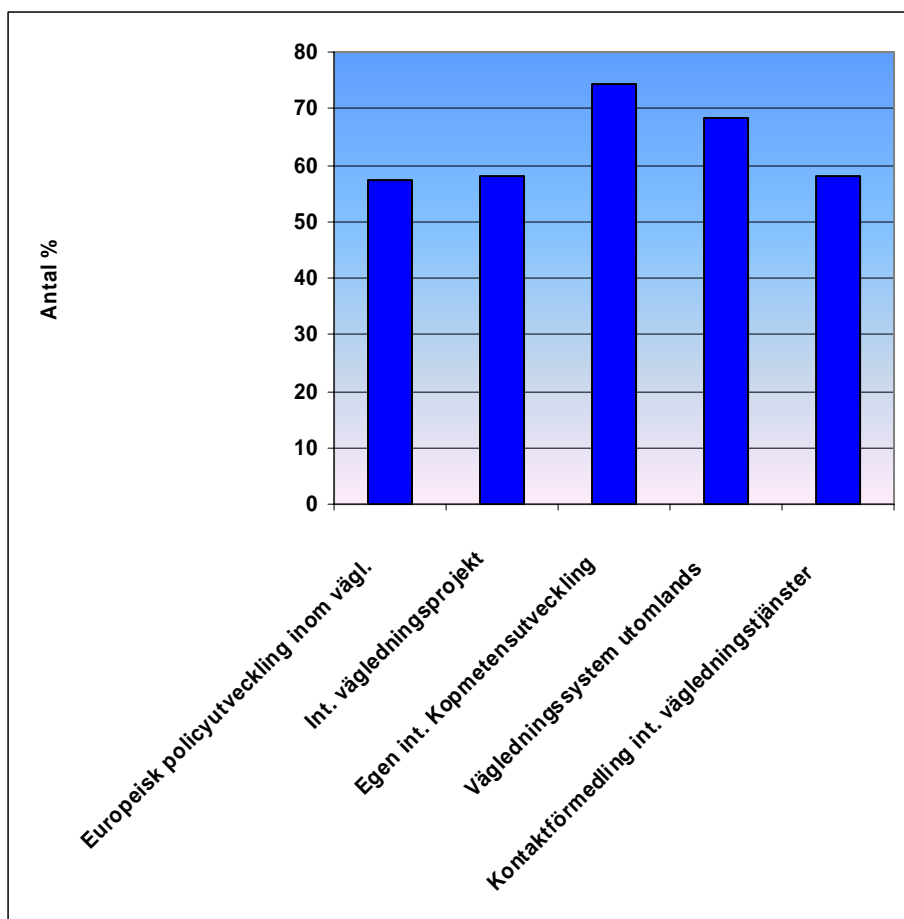
Det alternativ som respondenterna angett som viktigast redovisas här. 93 personer har svarat på denna fråga, men observera att några har angett två eller fler alternativ. Nedan redovisas de röster som de olika alternativen fått:

- *Information om utbildningssystem i andra länder: 19*
- *Information om vägen till studier i ett annat land: 44*
- *Information om vägen till praktik och arbete utomlands: 12*
- *Information om internationella program för utbyte och samarbete: 17*
- *Information om annan finansiering av utlandsstudier: 3*
- *Information om tillgodoräknande och validering av utländska studiemeriter: 19*

I föregående fråga kunde man se att respondenterna har ett generellt behov av information om de internationella frågorna. Information om utlandsstudier var dock där som här det alternativ som rankas som absolut viktigast. Denna ranking påverkas dock av vilket verksamhetsområde de svarande representerar. Med tanke på att det är få svarande från arbetsmarknadssidan är det kanske inte så konstigt att "information om praktik och arbete" får färre röster. Minst röster får frågan om "annan finansiering av utlandsstudier". En förklaring kan vara att det redan finns många andra sätt att få information på detta område. CSN är exempelvis en känd myndighet för de flesta och många ungdomar vänder sig hit på egen hand.

Fråga 8

Jag har även behov av att ta del av följande tjänster från Euroguidance Sweden:

Av 110 svarande har 74,5 % ansett att utbildning om hur man själv kan skaffa sig internationella erfarenheter är en tjänst som de behöver från Euroguidance Sweden. Därefter kommer behovet av information om vägledningssystem i andra länder, vilket 68,2 % har angett. Detta tyder på att de vägledare som svarat känner ett behov av en ökad kompetens kring hur man arbetar med vägledning i andra länder,

gärna genom att själv få möjlighet att delta i internationella aktiviteter, t ex via studiebesök eller deltagande i internationella konferenser. "Information om internationella vägledningsprojekt", "kontaktförmedling till vägledningstjänster i andra länder" samt "rapportering om policyutveckling på vägledningsområdet" är områden som med ca 58 % av rösterna alla hamnar på tredje plats. Respondenterna är alltså även intresserade av vad som händer på vägledningsområdet internationellt och vill ha hjälp med att hitta kollegor i andra länder. Precis som under fråga 6, som gällde informationsbehoven, har varje område även här valts av minst 50 % av de svarande

och möjligheten att ge ett eget förslag utnyttjades inte heller här. Totalt sett tyder detta på att den verksamhet Euroguidance bedriver är både relevant och heltäckande vad gäller behoven hos yrkesverksamma vägledare.

Fråga 9

Anges det alternativ från fråga 8 som du tycker är viktigast:

Här har de svarande fått ange den tjänst från fråga 8 som de anser vara viktigast att få ta del av. En del har angett två eller fler alternativ. Nedan redovisas antalet röster som de olika alternativen fått:

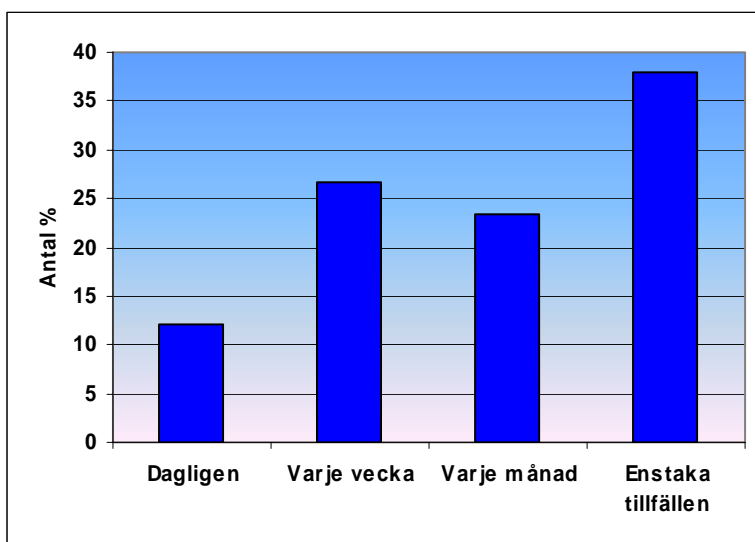
- *Bevakning av policyutveckling på vägledningsområdet i Europa: 18*
- *Information om internationella vägledningsprojekt: 13*
- *Utbildning/fortbildning om hur jag själv som vägledare kan skaffa mig internationella erfarenheter: 40*
- *Information om vägledningssystem i andra länder: 19*
- *Kontaktförmedling till vägledningstjänster i andra länder: 19*

Vägar till egen fortbildning och kompetensutveckling för vägledarna får överlägset flest röster och är det som de svarande känner allra störst behov av. Varför inte fler väljer information om internationella vägledningsprojekt kan kanske bero på att man inte ser vad projektresultaten kan tillföra den egna verksamheten. Man får dock komma ihåg att alla områden rankades som relativt viktiga under fråga 8.

Fråga 10

I mitt arbete får jag många frågor om studier och arbete i andra länder.

Givetvis påverkas resultatet på denna fråga mycket av inom vilken typ av verksamhet man befinner sig och hur pass profilerad man är när det gäller internationella frågor. Majoriteten (37,9%), upplever att de får frågor om studier och arbete i andra länder vid enstaka tillfällen. 26,7 % får sådana frågor varje vecka, tätt följt av dem som får frågor om

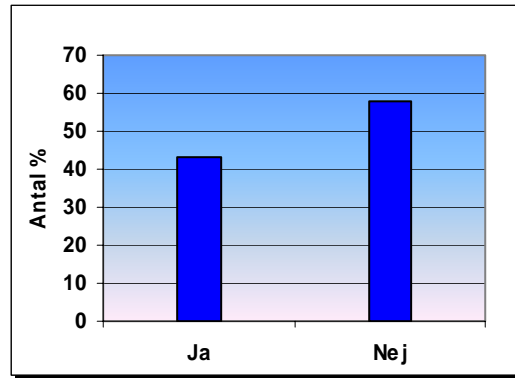
det internationella området varje månad (23,3 %). Slutligen anger 12,1 % av de svarande att de får frågor om studier och arbete i andra länder varje dag.

Att de flesta anger att de endast får frågor vid enskilda tillfällen kan spegla att ungdomar idag är vana vid att resa och gör detta i "privat regi", utanför ramen för sin utbildning. Ungdomar och studenter kan också vända sig till andra informationskällor än sin vägledare om de har frågor om studier och arbete i andra länder - mycket information finns ju på Internet. Resultaten kanske också speglar att svenska vägledare har en bit kvar innan internationella frågor blir en integrerad del av deras arbete. Möjligen skulle siffrorna för "varje vecka" och "dagligen" ha varit högre om fler universitetsvägledare hade funnits bland de svarande.

Fråga 11

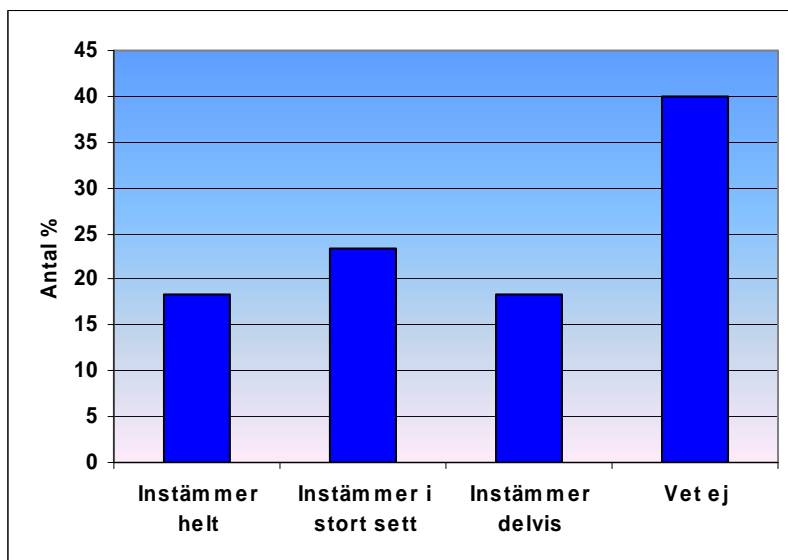
Jag känner till handboken "Europa för studie- och yrkesvägledare", framtagen av Euroguidance Sweden.

I enkäten visar det sig att 43,1 % av de svarande känner till handboken, medan 57,8 % inte har hört talas om den. Handboken har bl a delats ut på mässor och konferenser, vid fortbildningsdagar ute i kommunerna samt på vägledarutbildningarna i Stockholm och Umeå. Det går även att beställa och ladda ner den på Programkontorets hemsida. Dessa informationskanaler når dock uppenbarligen inte alla. Eftersom flera av de svarande inte ens har besökt Euroguidance Swedens webbplats tidigare är det inte så konstigt att det är flera som inte känner till handboken sedan tidigare.

Fråga 12

Handboken är ett bra hjälpmedel i mitt arbete.

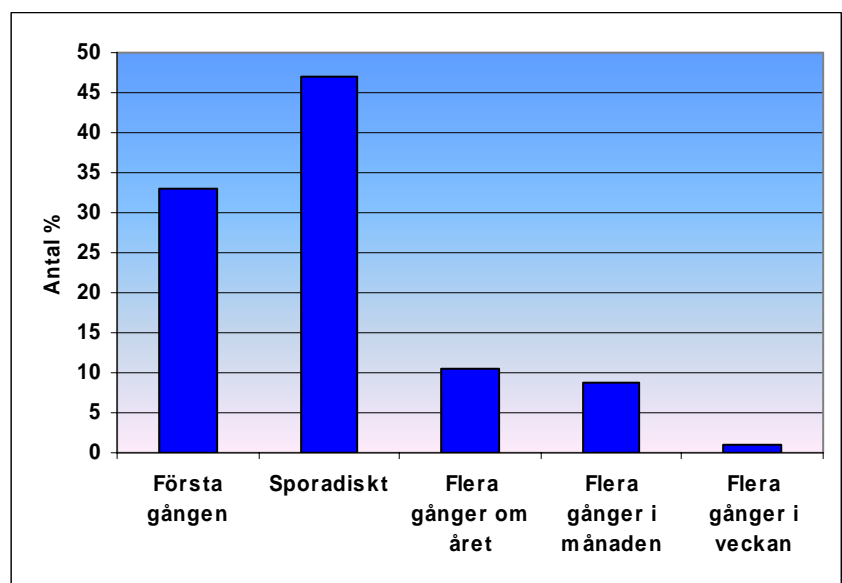
Det övervägande svaret på frågan om handboken är ett bra hjälpmedel i arbetet är "Vet ej" som 40 % svarat. Detta kan, precis som i fråga 10 ha sin grund i att majoriteten av vägledarna upplever att man får måttligt med frågor om internationella studier och arbete. Dessutom är det under denna fråga fler som

svarat än de som sade sig känna till handboken under fråga 11 och känner man inte till handboken kan man ju inte heller veta huruvida den är ett bra hjälpmedel. De övriga svarsalternativen fick en relativt jämn fördelning bland de svarande. 18,3 % instämde helt i att handboken är ett bra hjälpmedel, medan 23,3 % sa att de instämmer i stort sett och 18,3 % instämde delvis. Majoriteten upplever alltså att handboken i olika grad är ett hjälpmedel i deras arbete och ingen har svarat att de inte instämmer alls.

Fråga 13

Jag brukar besöka webbplatsen för Euroguidance Sweden.

Drygt hälften av de svarande eller 54 personer, brukar sporadiskt besöka webbplatsen för Euroguidance Sweden. För så många som 38 personer är detta första gången som man besöker webbsidan. 12 personer brukar gå in på sidan flera gånger om året och nästan lika många, 10

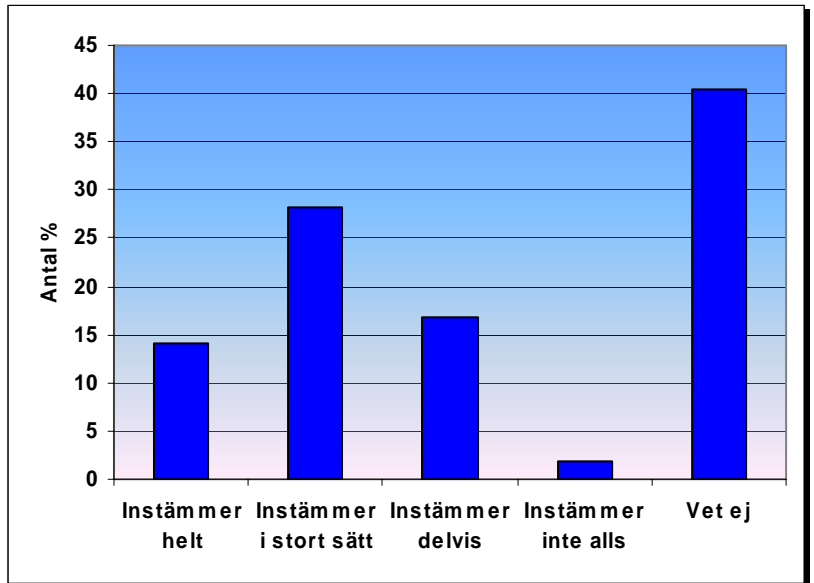
personer, besöker den flera gånger i månaden. Endast en person har svarat att man besöker webbplatsen flera gånger i veckan. Majoriteten av de svarande uppgav under fråga 10 att de får Internationella frågor varje månad eller någon enstaka gång. Detta kan möjligtvis bidra till att de flesta brukar besöka webbplatsen sporadiskt, då frågor uppkommer. Det är förstås viktigt att försöka få fler att besöka Euroguidance Swedens webbplats då den hela tiden uppdateras med nyheter om vad som händer inom vägledning internationellt samt med annan relevant information för vägledare. Euroguidance Sweden ser just webbplatsen som ett viktigt redskap för att nå ut till så många som möjligt i hela landet.

Fråga 14

Jag tycker att webbplatsen för Euroguidance Sweden är bra och informativ

En stor andel av de svarande på denna fråga vet inte om de tycker att webbplatsen för Euroguidance Sweden är bra och informativ. Detta beror sannolikt på att det är första gången man besöker webbplatsen, alternativt att man besökt den för sällan eller inte riktigt vet vilken typ av information man letat efter.

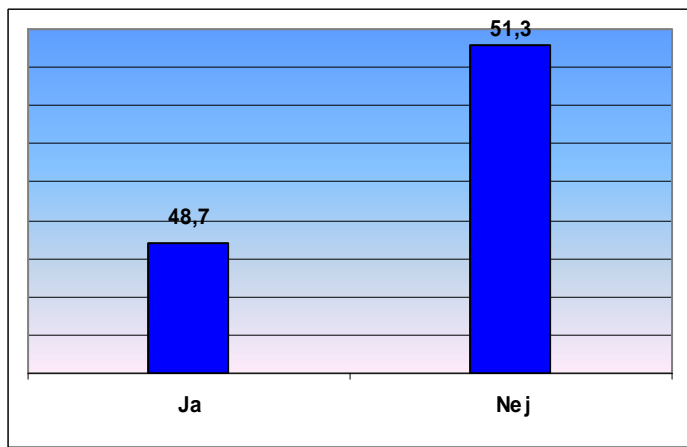
14 % instämmer helt med att webbplatsen är bra och informativ, medan 28,1 % instämmer i stort sett. 16,7 % instämmer delvis och 1,8 % eller 2 personer instämmer inte alls. Det är svårt att dra någon konkret slutsats av svaren då så pass många svarat att man inte vet. Positivt är att majoriteten av dem som haft en åsikt finner att Euroguidance Swedens webbplats är bra och informativ. Utifrån de behov som finns hos vägledare är centret givetvis mån om att göra en så bra och informativ sida som möjligt.

Fråga 15

Jag har egen internationell erfarenhet.

Det är något färre som har egen internationell erfarenhet, 48,7 %, mot 51,3 % som inte har någon sådan erfarenhet.

Förhoppningen från Euroguidance Sweden är att fler vägledare på olika sätt skall skaffa sig internationella erfarenheter och därmed bli bättre rustade vad gäller vägledning till studier och arbete i andra länder. Att få egna erfarenheter kan också öka intresset för mobilitetsfrågor i allmänhet och benägenheten att ta upp frågan med elever och studenter samt låta information

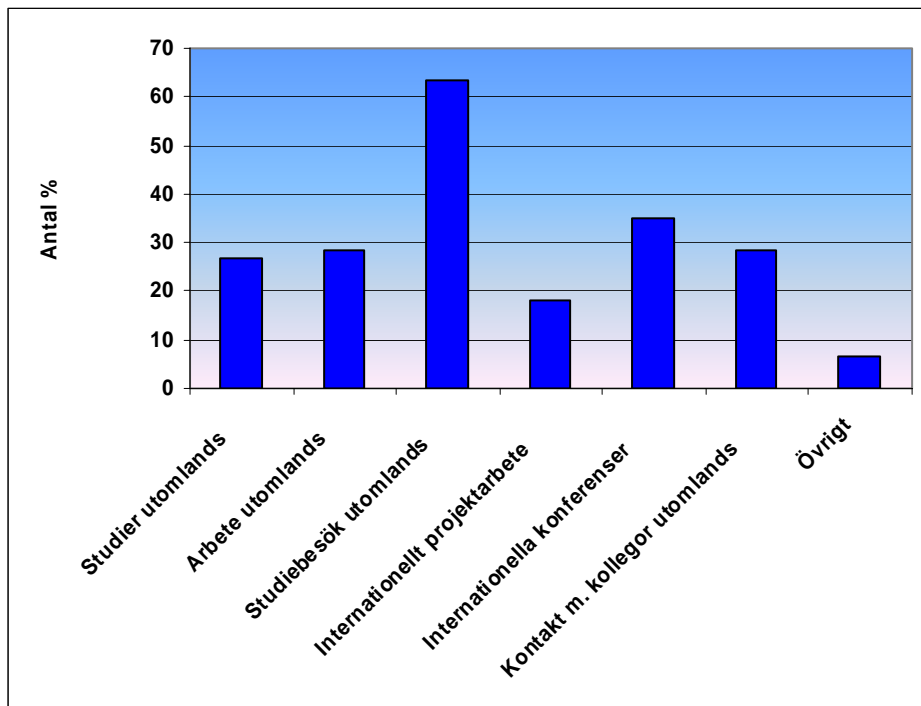
om studier och arbete i andra länder bli en integrerad del av vägledningssamtalet.

Fråga 16

Jag har skaffat mig internationell erfarenhet genom:

De svarande uppger flera olika sätt att skaffa sig internationell erfarenhet på. Så många som 38 av 60 svarande har varit på studiebesök i ett annat land. Detta motsvarar 63,3 %. Internationella konferenser är också ett vanligt sätt att få internationell erfarenhet. Härefter är det ungefär lika många som studerat, arbetat

och/eller haft kontakt med kollegor i andra länder. 11 personer har också deltagit i internationellt projektarbete och 4 personer har valt att utnyttja det öppna svarsalternativet. Där har man angett följande svar:

Övrigt:

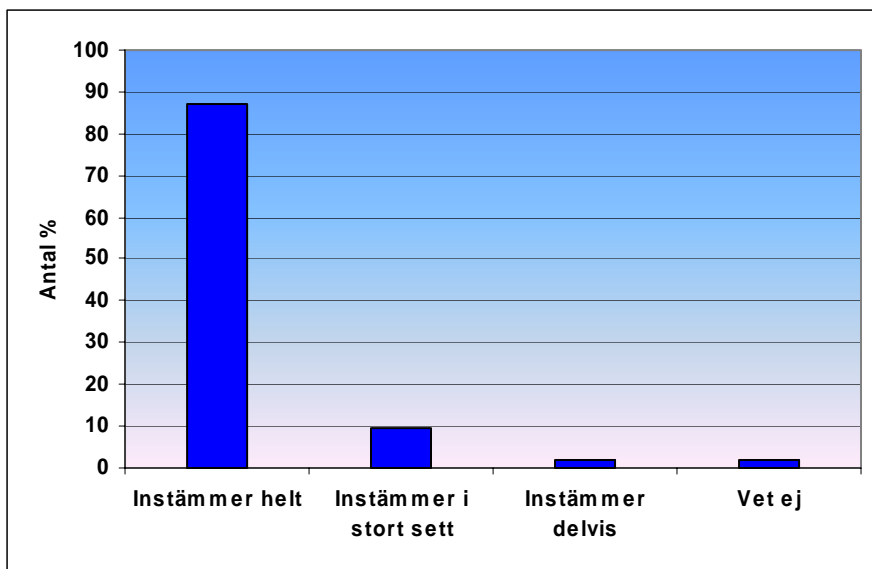
- Academia-besök
- Har ingen erfarenhet
- Barn som studerar utomlands
- Semester

Det man kan se är alltså att ungefär 50 % av de svarande har internationell erfarenhet och att den kan se väldigt olika ut. Euroguidance Sweden erbjuder alla som arbetar med vägledningsfrågor information om de möjligheter som EU:s utbildningsprogram erbjuder. Genom att känna till Euroguidance Sweden och dess tjänster blir förutsättningarna för en ökad mobilitet bättre både bland de vägledningssökande och för vägledarna själva. Positivt är att man kan se att internationella erfarenheter som på något sätt är kopplade till arbetslivet, såsom studiebesök, konferenser, kontakt med kollegor i andra länder och projektarbete, omfattar en betydande del av svaren.

Fråga 17

Jag tycker det är viktigt att Sverige deltar och finns representerat i internationella vägledningssammanhang.

En klar majoritet har svarat att de tycker att det är viktigt att Sverige deltar och finns representerat i internationella vägledningssammanhang. 96,6 % instämmer helt eller i stort sätt i detta påstående. Endast 1,7 % uppger att de instämmer delvis, och samma antal har valt svarsalternativet "Vet ej". Ingen person har valt att utnyttja möjligheten till eget svar, troligtvis då så många visat en positiv inställning i denna fråga.

Slutsatsen måste bli att de vägledare som svarat ser Sveriges roll i internationella vägledningssammanhang som viktig – vi skall vara med och påverka utvecklingen på området. Detta är intressant med tanke på att vägledning inte riktigt finns som nationell fråga i Sverige. Man kan fråga sig hur Sverige skall delta och bli

synligt i internationella vägledningssammanhang utan någon nationell samordning på området.

Fråga 18

Jag är vägledare inom:

Se svaren på sidan 3

Fråga 19

Övriga synpunkter:

Under den sista frågan gavs de svarande tillfälle att ge övriga synpunkter. 12 personer av totalt 119 har utnyttjat denna möjlighet. Vid 2004 års enkätundersökning var det 23 personer av totalt 118 som valde att ge egna kommentarer. Då bestod enkäten av endast 9 frågor till skillnad från nuvarande 19 frågor. Att fler områden täcks in av frågorna denna gång kan vara en anledning till att det är färre som nu vill framföra övriga synpunkter. Svaren redovisas nedan i sin helhet. Varje citat utgör ett svar:

”Jag är mycket tacksam för den hjälp jag får från Euroguidance Sweden!”

”Vi behöver skapa större förutsättningar för samarbete mellan programkontoret och EURES då EU:s program är ett stort instrument för mobilitet och tillväxt.”

”Jag vill poängtera att jag tycker att det är mycket viktigt att Sverige deltar som nation i vägledningsutvecklingsarbeten. Men även får information om vad som händer från EU gällande utvecklingen i vägledning. Men också att öka kunskaper om andra utbildningssystem eftersom det blir allt vanligare att man har elever vars föräldrar skall flytta utomlands. Det skulle vara kul om det fanns någon Europisk vägledningskonferens som hölls en gång var tredje år där alla vägledare

från europeiska länder kunde träffas och utbyta erfarenheter samt få en gemensam information från EU gällande utveckling i vägledning. Det skulle vara även intressant att få information om vilka vägledningsutbildningar som finns i Europa samt möjligheterna att få fortbilda sig genom att studera på sådana utbildningar.”

”Min upplevelse av programkontoret och den information som getts vid olika tillfällen är att vi är mycket långt ifrån varandra.”

”Kul att jag hittade sidan. Jag ska ta en dag på påsklovet och läsa igenom den ordentligt. Denna sida kan bli hur bra som helst och fylla ett stort hålrum för utvecklingen och samarbetet mellan vägledare, nationellt och internationellt.”

”Egen reflektion: vi i Sverige får ofta besök med deltagare från universitetsnivå. Det vore bättre för oss, om vi kunde få deltagare med vägledning på olika nivåer – grundskola – gymnasium – högskola – det skulle ge oss flera ingångar till en bättre förståelse av vägledning på olika nivåer.”

”Jag är mycket intresserad av dessa frågor för min egen kompetensutveckling i synnerhet och naturligtvis för studenterna också, men jag tror att om man har en egen erfarenhet av andra länders system så är det lättare att prata för varan.”

”Som vägledare har jag idag så många ”dagliga” arbetsuppgifter att det finns lite tid att prioritera inläsning av nytt material, kunskap om t ex nya gy:07. Att sätta sig in i EU-frågor hamnar lågt ner på listan för vad som måste hinnas med. Jag tycker dock att det är viktigt. Tyvärr räcker inte min tid till.”

”Kan ni tipsa om någon utbildning för mig som vägledare?”

”Krånglig enkät, när man skall bläddra fram och tillbaka.”

”Roligt att hitta hit. Informationen om den här platsen hittade jag på utbildningsinfo.se”

”Jag tycker det är viktigt att vi vägledare följer samhällsutvecklingen då ungdomarna efterfrågar alltmer studier utomlands m.m.”

Slutsatser

Efter att ha skapat sig en överblick av svaren på de olika frågorna kan man konstatera att en av Euroguidance Swedens stora utmaningar fortfarande är att synas ännu mer! Majoriteten av de svarande i enkäten känner glädjande nog till Euroguidance Sweden, även om de inte alltid vet vilka centrets tjänster är och de flesta uttrycker sitt intresse för internationella frågor. Fortfarande har dock majoriteten av dem som svarat inte haft kontakt med Euroguidance Sweden. För centrets del innebär det att vi måste fortsätta medverka vid de sammankomster som vägledare deltar i, såsom konferenser, utbildningsdagar, föreläsningar och mässor för att kunna informera om vår verksamhet.

Det framgår med stor tydlighet att studievägledarna i undersökningen har ett behov av att känna till mer om, framför allt, studier i andra länder. Man vill lära sig mer dels för att kunna vägleda andra och dels för sin egen kompetensutveckling. När det gäller den egna kompetensutvecklingen handlar det inte bara om att kunna mer om de olika systemen och vägarna till utbildning och arbete. Det handlar även om att få träffa kollegor i andra länder och utbyta erfarenheter med dem samt studera nya metoder och arbetssätt.

Behovet av egen internationell kompetensutveckling är stort bland de svarande och Euroguidance Sweden vill gärna uppmuntra denna nyfikenhet och vara en länk till kontakt och en informationskälla vad gäller möjligheter på området. Inte minst ser vi positivt på svenska vägledares medverkan i internationella projekt som bidrar till att utveckla yrkesområdet. Här måste Euroguidance i ökad utsträckning visa på inspirerande exempel från tidigare vägledningsorienterade projekt.

Precis som i 2004 års undersökning kan man konstatera att problemet inte är att Euroguidance Sweden skulle erbjuda fel sorts tjänster. Snarare verkar det vara andra orsaker som gör att man inte i så hög utsträckning tar kontakt med och utnyttjar kunskapen inom Euroguidance nätverket.

En orsak till att vägledare inte tar kontakt med Euroguidance Sweden i större utsträckning är att internationella frågor inte utgör en integrerad del av det dagliga arbetet för särskilt många svenska vägledare. En betydande andel av de svarande har i enkäten signalerat att man inte hinner engagera sig så mycket i de internationella frågorna som man kanske önskar. Någon påpekar även i det öppna svarsalternativet att alltför mycket tid går åt till att sätta sig in i annat nytt material såsom t ex nya gymnasieskolan 07. Många vägledare har dessutom tjänster där man delar sin tid mellan olika skolor.

En övervägande andel av respondenterna är också vägledare inom grundskola och gymnasium, där fokus ofta ligger på valen till nästa utbildningsnivå snarare än på utbytesstudier och utbildning i andra länder. Delvis kan detta säkert bero på att man inte känner till vilka möjligheter som finns för elever på dessa nivåer.

En ytterligare omständighet som kan påverka tendensen att ta kontakt med centret kan vara att Euroguidance nätverket omfattar de europeiska länderna och informerar om studier, arbete och utbyten för dessa länder. Många ungdomar väljer dock att resa på egen hand och att resa utanför Europas gränser, vilket begränsar vägledarnas möjligheter att utnyttja Euroguidance Swedens tjänster.

Slutligen har några få personer svarat att de inte varit nöjda med kontakten eller att de inte har behov av kontakt och en person uttrycker i sitt öppna svar att han eller hon "känner sig långt ifrån Programkontoret". Känner man missnöje är det naturligt att man inte återvänder eller tipsar kollegor och vänner. I denna undersökning framgår inte exakt vari missnöjet består. Man kan bara gissa att det kanske kan bero på en missuppfattning om vilka tjänster som erbjuds - ansvaret för att informera om internationella frågor i arbets- och utbildningssammanhang är t ex fördelat på flera olika svenska myndigheter, vilket kan skapa förvirring. De vägledare som inte känner något behov av Euroguidance tjänster har förmodligen helt valt bort internationella frågor i sitt arbete.

För att Euroguidance Sweden ska bli så bra som möjligt på att möta behov och ge service skulle det till en annan gång vara intressant att veta mer exakt varför någon är missnöjd eller inte tycker sig ha behov av våra tjänster. Samtidigt måste man vara medveten om att de 19 frågor som ställdes i denna undersökning redan är i mesta laget, då det finns ett motstånd hos de flesta att svara på enkäter. För framtiden kunde det även vara intressant att ta reda på i vilket ärende de flesta tar kontakt med Euroguidance Sweden, något som kan göras genom att systematiskt föra statistik över de frågor som kommer in till centret. Den övergripande slutsatsen som kan dras av svaren måste dock bli att Euroguidance Swedens tjänster och information relativt väl matchar det som efterfrågas av vägledare på det internationella området.

En annan slutsats man kan dra av enkäten är att de flesta vägledare verkligen tycker att internationella aspekter ska vara en naturlig del av det svenska vägledningsarbetet. 87 % svarade att man instämmer helt i att Sverige ska delta och finnas representerat i internationella vägledningssammanhang. I de öppna svaren har några personer också velat poängtera att man tycker att det är viktigt att följa och ta del av den internationella utvecklingen på vägledningsområdet. Som en person påpekar så handlar det till stor del om att följa med i samhällsutvecklingen.

Inom EU har vägledning diskuterats i allt högre grad de senaste åren. Målet är att utveckla system för "livslång vägledning" till stöd för det livslånga lärandet i de olika medlemsländerna. Vägledning anses också vara ett nyckelverktyg för att öka mobiliteten. Inom det nya Programmet för Livslångt Lärande prioriteras både vägledning som verksamhet och vägledare som yrkesgrupp. Här kommer att finnas möjligheter att söka medel för både utbytes- och utvecklingsaktiviteter inom vägledning.

Förhoppningen är att Euroguidance Sweden ska kunna vara en källa till information men även för inspiration och nytänkande inom vägledningsfrågor när det gäller den internationella dimensionen. För att klara denna roll och för att kunna fylla det hållrum som en av de svarande talar om behöver Euroguidance satsa mer på att på olika sätt nå ut. En kommande satsning på att utveckla webbsidorna för vägledare kan vara ett steg på vägen, då undersökningen visade att information via Internet var mest effektivt när det gällde att marknadsföra Euroguidance. Via Programkontorets hemsida får Euroguidance också draghjälp av Programkontorets samlade informationsresurser.

Bilaga: Enkäten

De frågor som ställdes i enkäten var följande:

1: Jag känner till Euroguidance Sweden, nationellt resurscentrum för vägledning, sedan tidigare. Om du svarar nej gå direkt till fråga 6.

- 1 = Ja
- 2 = Nej

2: Jag fick höra talas om Euroguidance Sweden genom:

- 1 = Broschyr
- 2 = Internationella programkontorets webbsida
- 3 = Konferens/föreläsning
- 4 = Internationella programkontorets elektroniska nyhetsbrev
- 5 = Mässa
- 6 = Övrigt

3: Jag har haft kontakt med Euroguidance Sweden. Om du svarar nej gå till fråga 5.

- 1 = Ja
- 2 = Nej

4: Jag fick bra hjälp och information från Euroguidance Sweden.

- 1 = Instämmer helt
- 2 = Instämmer i stort sett
- 3 = Instämmer delvis
- 4 = Instämmer inte alls
- 5 = Vet ej

5: Jag har inte haft kontakt med Euroguidance Sweden eftersom:

- 1 = Jag inte känner till vad jag kan få hjälp med
- 2 = Euroguidance Sweden erbjuder fel sorts tjänster
- 3 = Jag inte hinner engagera mig i internationella frågor i mitt arbete
- 4 = Övrigt

6: När det gäller mobilitet och andra internationella frågor har jag behov av följande typ av information i mitt arbete:

- 1 = Information om utbildningssystem i andra länder
- 2 = Information om vägen till studier i ett annat land
- 3 = Information om vägen till praktik och arbete utomlands
- 4 = Information om internationella program för utbyte och samarbete
- 5 = Information om annan finansiering av utlandsstudier
- 6 = Information om tillgodoräknande och validering av utländska studiemeriter
- 7 = Övrigt

7: Ange nummer för det alternativ från fråga 6 som du tycker är viktigast (eventuellt annat alternativ för nr 7):

8: Jag har även behov av att ta del av följande tjänster från Euroguidance Sweden:

- 1 = Bevakning av rapportering om policyutveckling på vägledningsområdet i Europa
- 2 = Bevakning och information om internationella vägledningsprojekt
- 3 = Utbildning/fortbildning om hur jag själv som vägledare kan skaffa mig internationella erfarenheter
- 4 = Information om vägledningssystem i andra länder
- 5 = Kontaktförmedling till vägledningstjänster i andra länder
- 6 = Övrigt

9: Ange nummer för det alternativ från fråga 8 som du tycker är viktigast (eventuellt annat alternativ för nr 6):

10: I mitt arbete får jag många frågor om studier och arbete i andra länder.

- 1 = Ja, dagligen
- 2 = Varje vecka
- 3 = Varje månad

- 4 = Någon enstaka gång
- 5 = Aldrig

11: Jag känner till handboken "Europa för studie- och yrkesvägledare", framtagen av Euroguidance Sweden. Om du svarar nej, gå till fråga 13.

- 1 = Ja
- 2 = Nej

12: Handboken är ett bra hjälpmedel i mitt arbete.

- 1 = Instämmer helt
- 2 = Instämmer i stort sett
- 3 = Instämmer delvis
- 4 = Instämmer inte alls
- 5 = Vet ej

13: Jag brukar besöka webbplatsen för Euroguidance Sweden

- 1 = Detta är första gången
- 2 = Bara sporadiskt
- 3 = Flera gånger om året
- 4 = Flera gånger i månaden
- 5 = Flera gånger i veckan

14: Jag tycker att webbplatsen för Euroguidance Sweden är bra och informativ.

- 1 = Instämmer helt
- 2 = Instämmer i stort sett
- 3 = Instämmer delvis
- 4 = Instämmer inte alls
- 5 = Vet ej

15: Jag har egen internationell erfarenhet. Om du svarar nej, gå till fråga 17.

- 1 = Ja
- 2 = Nej

16: Jag har skaffat mig internationell erfarenhet genom:

- 1 = Studier i ett annat land
- 2 = Arbete i ett annat land
- 3 = Studiebesök i ett annat land
- 4 = Internationellt projektarbete
- 5 = Internationella konferenser
- 6 = Egen kontakt med kollegor i andra länder
- 7 = Övrigt

17: Jag tycker det är viktigt att Sverige deltar och finns representerat i internationella vägledningssammanhang.

- 1 = Instämmer helt
- 2 = Instämmer i stort sett
- 3 = Instämmer delvis
- 4 = Instämmer inte alls
- 5 = Vet ej
- 6 = Övrigt

18: Jag är vägledare inom:

- 1 = Grundskola
- 2 = Gymnasium
- 3 = Vuxenutbildning
- 4 = Universitet/högskola
- 5 = Arbetsmarknadsverket
- 6 = Övrigt

19: Övriga synpunkter, öppet svar: